

Diszkrét matematika I. feladatok

Komplex számok I

Ötödik alkalom (2025.03.10-14.)

Bemelegítő feladatok

1. Fejezze ki algebrai alakban a következő számokat

a) $\frac{3+i}{2+3i}$ **Megoldás:** $\frac{3+i}{2+3i} = \frac{3+i}{2+3i} \cdot \frac{2-3i}{2-3i} = \frac{6+3+2i-9i}{2^2+3^2} = \frac{9-7i}{13} = \frac{9}{13} - \frac{7}{13}i;$

b) $\frac{1-2i}{5+i}$ **Megoldás:** $\frac{1-2i}{5+i} = \frac{1-2i}{5+i} \cdot \frac{5-i}{5-i} = \frac{5-2-i-10i}{5^2+1^2} = \frac{3-11i}{25+1} = \frac{3}{26} - \frac{11}{26}i;$

c) $\frac{1}{(2-5i)^2}$ **Megoldás:** $(2-5i)^2 = 2^2 + (-5i)^2 - 2 \cdot 2 \cdot 5i = 4 - 25 - 20i = -21 - 20i$
 $\frac{1}{(2-5i)^2} = \frac{1}{-21-20i} \cdot \frac{-21+20i}{-21+20i} = \frac{-21+20i}{(-21)^2+20^2} = \frac{-21+20i}{441+400} = \left(-\frac{21}{841}\right) + \left(\frac{20}{841}\right)i.$

Gyakorló feladatok

2. Oldja meg a következő egyenleteket a komplex számok halmazán:

a) $\frac{z+i-3i\bar{z}}{z-4} = i-1;$ **Megoldás:** Először kössük ki, hogy $z \neq 4$, ezután be lehet szorozni:
 $z+i-3i\bar{z} = (i-1)(z-4)$, most legyen $z = a+bi$, azaz $a+bi+i-3i(a-bi) = (i-1)(a+bi-4)$,
vagyis $a-3b+i(b+1-3a) = (4-a-b)+i(a-4-b)$, azaz $a-3b = 4-a-b$ és $b+1-3a = a-4-b$.
Tehát $2a-2b = 4$ és $4a-2b = 5$. A két egyenletet kivonva: $2a = 1$, és így $1-2b = 4$, azaz
 $2b = -3$. Tehát $a = \frac{1}{2}$, $b = -\frac{3}{2}$, azaz $z = \frac{1}{2} - \frac{3}{2}i$ ($\neq 4$, tehát jó megoldás).

b) $(z+3-i)(\bar{z}-4+3i) = 1;$ **Megoldás:** $z = a+bi$, így: $(a+bi+3-i)(a-bi-4+3i) = 1$
 $((a+3)+(b-1)i)((a-4)+i(3-b)) = (a+3)(a-4)-(b-1)(3-b)+i((b-1)(a-4)+(a+3)(3-b)) =$
 $(a^2-a-12+b^2-4b+3)+i(2a-7b+13) = 1$. Ez két egyenlet két valós ismeretlenre:
 $2a-7b+13 = 0$ és $a^2-a+b^2-4b = 10$, az első egyenletből kifejezzük b -t: $b = (13+2a)/7$, ezt
beírva a második egyenletbe: $a^2-a+(13+2a)^2/49-4(13+2a)/7 = 10$, szorozzunk be 49-cel:
 $49a^2-49a+(169+20a+4a^2)-(364+56a) = 490$, $53a^2-85a = 685$, $53a^2-85a-685 = 0$,
erre megoldóképlet: $a = (85 \pm \sqrt{7225+145220})/106$. (a -ra csak valós megoldások jöhetnek
szóba, és itt két valós megoldás van.)

Másik megoldás: $0 = (z+3-i)(\bar{z}-4+3i)-1 = z\bar{z}-4z+(3i)z+3\bar{z}-12+9i-i\bar{z}+4i+3-1 =$
 $|z|^2 + (3\bar{z}-4z) + i(3z-\bar{z}) - 10 + 13i = |z|^2 - 3(z-\bar{z}) - z + i(2z+(z-\bar{z})) - 10 + 13i =$
 $|z|^2 - 3(2\operatorname{Im}(z)i) - z + i(2z+(2\operatorname{Im}(z)i)) - 10 + 13i = |z|^2 - 6\operatorname{Im}(z)i - z + (2i)z - 2\operatorname{Im}(z) - 10 + 13i =$
 $|z|^2 - (2+6i)\operatorname{Im}(z) + (-1+2i)z - 10 + 13i$. Eddig úsztuk meg azt, hogy $z = a+bi$.
Tehát $(a^2+b^2) - (2+6i)b + (-1+2i)(a+bi) - 10 + 13i = 0$. Az egyenlet valós része:
 $(a^2+b^2) - 2b - a - 2b - 10 = 0$, a képzetes része: $-6b + 2a - b + 13 = 0$, vagyis $7b = 2a + 13$,
végül pontosan ugyanaz a két egyenlet jött ki.

(Ez egy nem túl szép, technikás feladat.)

c) $\frac{z+i-\bar{z}}{\bar{z}-3+z} = i$ **Megoldás:** Először kössük ki, hogy $\bar{z}-3+z = 2\operatorname{Re}(z)-3 \neq 0$. Ha

$z = a + bi$, akkor $\bar{z} = a - bi$, így $\frac{a+bi+i-a+bi}{a-bi-3+a+bi} = \frac{(2b+1)i}{2a-3} = i$, vagyis $\frac{2b+1}{2a-3} = 1$, azaz $2b+1 = 2a-3$, vagyis $2b = 2a-4$, tehát $b = a-2$, ez egy egyenes egyenlete a komplex számsíkon: $\operatorname{Im}(z) = \operatorname{Re}(z) - 2$, vagy ha jobban tetszik, az $y = x - 2$ egyenes az x - y -koordinátasíkon. Viszont volt egy feltételünk, hogy $2\operatorname{Re}(z) \neq 3$, azaz a fenti egyenesnek a $(3/2, -1/2)$ koordinátájú pontja (a $z = \frac{3}{2} - \frac{1}{2}i$ komplex szám) mégsem megoldás.

Tehát a megoldások halmaza $\{z = a + bi \in \mathbb{C} : b = a - 2 \wedge a \neq \frac{3}{2}\}$, vagy másképpen: $\{z \in \mathbb{C} : \operatorname{Im}(z) = \operatorname{Re}(z) - 2 \wedge \operatorname{Re}(z) \neq 3/2\}$.

Ugyanaz a megoldás más szavakkal: Mivel $z + \bar{z} = 2\operatorname{Re}(z)$, és $z - \bar{z} = 2\operatorname{Im}(z)i$, így $\frac{z+i-\bar{z}}{\bar{z}-3+z} = \frac{(2\operatorname{Im}(z)+1)i}{2\operatorname{Re}(z)-3} = i$, i -vel egyszerűsítve $\frac{2\operatorname{Im}(z)+1}{2\operatorname{Re}(z)-3} = 1$ Most is kikötjük, hogy $\operatorname{Re}(z) \neq 3/2$, ezután beszorozhatunk a nevezővel: $2\operatorname{Im}(z)+1 = 2\operatorname{Re}(z)-3$, azaz $2\operatorname{Im}(z) = 2\operatorname{Re}(z)-4$, azaz $\operatorname{Im}(z) = \operatorname{Re}(z) - 2$. Az ezt teljesítő z -k közül ki kell hagyni a $\operatorname{Re}(z) = 3/2$ ($\operatorname{Im}(z) = \operatorname{Re}(z) - 2 = -1/2$) elemet: $\{z \in \mathbb{C} : \operatorname{Im}(z) = \operatorname{Re}(z) - 2\} \setminus \{\frac{3-i}{2}\}$

3. Adja meg az a és b valós számok értékét, ha

a) $(a+bi)(2-i) = a + (3+b)i$; **Megoldás:** $(2a+b) + i \cdot (2b-a) = a + (3+b)i$, vagyis $(a+b) + i \cdot (b-a-3) = 0$, azaz $a+b = 0$ és $b-a-3 = 0$, tehát $b = -a$, és így $-2a-3 = 0$, ezért $a = -\frac{3}{2}$, és $b = \frac{3}{2}$.

Frappánsabb megoldás: Legyen $z = a + bi$, ekkor $(a+bi)(2-i) = a + (3+b)i$ úgy írható, hogy $z(2-i) = z + 3i$, mindkét oldalból kivonva z -t: $z(1-i) = 3i$, azaz $z = \frac{3i}{1-i} = \frac{3i(1+i)}{(1-i)(1+i)} = \frac{-3+3i}{2} = -\frac{3}{2} + \frac{3}{2}i$, ezért $a = -\frac{3}{2}$, és $b = \frac{3}{2}$.

b) $(a+bi)(-1-2i) = \frac{2+i}{a-bi}$; **Megoldás:** Először kikötjük, hogy $a-bi \neq 0$, vagyis a és b egyszerre nem lehet nulla. Ezután már beszorozhatunk $a-bi$ -vel: $(a-bi)(a+bi)(-1-2i) = 2+i$, azaz $(a^2+b^2)(-1-2i) = (-a^2-b^2) - 2(a^2+b^2)i = 2+i$, vagyis $-a^2-b^2 = 2$, és $-2(a^2+b^2) = 1$, azaz $-2(-2) = 1$, $4 = 1$, ami ellentmondás, azaz nincs megoldás: semmilyen a és b valós számokat megadva sem teljesíthető az egyenlet. (Valójában már a $-a^2-b^2 = 2 \Leftrightarrow a^2+b^2 = -2$ egyenlet önmagában is ellentmondásra vezet, hiszen két nemnegatív valós szám összege nem lehet negatív.)

Frappánsabb megoldás: Legyen $z = a + bi$, ekkor $(a+bi)(-1-2i) = -z(1+2i)$ és $\frac{2+i}{a-bi} = \frac{2+i}{\bar{z}}$, és az egyenlet: $-z(1+2i) = \frac{2+i}{\bar{z}}$. Feltéve, hogy $\bar{z} \neq 0$ (és így $z \neq 0$), beszorozva: $-z\bar{z}(1+2i) = 2+i$, azaz $-|z|^2(1+2i) = 2+i$. Mivel $|z|^2 \in \mathbb{R}$ valós szám, viszont az $1+2i$ és a $2+i$ komplex számok irányszöge nem egyezik (és nem is kiegészítő szögei egymásnak, vagyis $(1,2)$ és $(2,1)$ síkvektorok lineárisan függetlenek), így nem lehetséges, hogy $1+2i$ valós számszorosa $2+i$ legyen.

Máshogy befejezve a frappánsabb megoldást: $-|z|^2(1+2i) = 2+i$, átosztva: $-|z|^2 = \frac{2+i}{1+2i} = \frac{2+i}{1+2i} \cdot \frac{1-2i}{1-2i} = \frac{4-3i}{1^2+2^2} = \frac{4}{5} - \frac{3}{5}i$, de $-|z|^2 \in \mathbb{R}$ tisztán valós szám, míg $\frac{4}{5} - \frac{3}{5}i \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$

nemvalós komplex szám. Ellentmondásra jutottunk, nincs ilyen z .

c) $\overline{(a+bi)(3-4i)} = 2i$. **Megoldás:** $\overline{(a+bi)(3-4i)} = \overline{(3a+4b) + (3b-4a)i} = (3a+4b) - (3b-4a)i = 2i$, azaz $3a+4b=0$, és $4a-3b=2$. Ez egy lineáris egyenletrendszer, amit vagy mátrixosan oldunk meg, vagy ad hoc módon.

$$\begin{pmatrix} 3 & 4 \\ 4 & -3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a \\ b \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} a \\ b \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 & 4 \\ 4 & -3 \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \end{pmatrix} = \frac{1}{-9-16} \begin{pmatrix} -3 & 4 \\ 4 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \end{pmatrix} = \frac{-1}{25} \begin{pmatrix} 8 \\ 6 \end{pmatrix}$$

az ad hoc megoldással: $3a+4b=0$ egyenlet négyszeresét kivonjuk $4a-3b=2$ egyenlet háromszorosából: $-9b-16b=6$, azaz $-25b=6$, vagyis $b=-\frac{6}{25}$. Illetve $3a+4b=0$ egyenlet háromszorosát hozzáadjuk $4a-3b=2$ egyenlet négyszereséhez: $9a+16a=8$, és így $a=\frac{8}{25}$. (Természetesen ugyanaz jön ki, mint mátrixosan.)

Frappánsabb megoldás: Legyen $z=a+bi$, ekkor $\overline{(a+bi)(3-4i)} = 2i$ úgy írható, hogy $\overline{z(3-4i)} = 2i$, mindkét oldal konjugáltját véve $z(3-4i) = -2i$, átosztva $z = \frac{-2i}{3-4i}$ és a bemelegítő módszerével $z = \frac{-2i}{3-4i} \cdot \frac{3+4i}{3+4i} = \frac{-6i+8}{3^2+4^2} = \frac{8}{25} - \frac{6}{25}i$, vagyis $a = \frac{8}{25}$ és $b = -\frac{6}{25}$.

Érdekes feladatok

4. Rajzolja le a komplex számsíkon a következő halmazokat:

a) $\{z : \operatorname{Re}(z+2i) \leq 0\}$; **Megoldás:** Mivel $2i$ hozzáadása nem változtat a valós részen: $\operatorname{Re}(z+2i) = \operatorname{Re} z \leq 0$, ezek azok a z komplex számok, amiknek a valós része (az " x -koordinátája") nempozitív. Azaz ez a képzetes tengelytől balra eső zárt félsík (maga a félsíkot határoló képzetes tengely is benne van).

b) $\{z : \operatorname{Re}(z+1) \geq \operatorname{Im}(z-3i)\}$; **Megoldás:** $\operatorname{Re}(z+1) = \operatorname{Re} z + 1$, és $\operatorname{Im}(z-3i) = \operatorname{Im} z - 3$, így a feltétel $1 + \operatorname{Re} z \geq -3 + \operatorname{Im} z$, vagyis $z = x+yi$ esetén $1+x \geq y-3$, vagyis $y \leq 4+x$. Ez tehát az $y = x+4$ egyenletű egyenes által határolt két félsík egyike, méghozzá az, ami $(x, y) = (0, 0)$ pontot tartalmazza (hiszen $0 \leq 4+0$), azaz az egyenes *alatti* félsík (a határolóegyenest is beleértve).

c) $\{z : |z-i-1| \leq 3\}$; **Megoldás:** A $|z| \leq 3$ egyenlőtlenséget kielégítő $z = a+bi$ komplex számokra $\sqrt{a^2+b^2} \leq 3$ teljesül, azaz ez az origó körüli 3 sugarú körlap (a $a^2+b^2=3^2$ egyenletű körvonal és annak belseje is). De a feladat nem ezt kérdezi, hanem $|z-i-1| \leq 3$ egyenlőtlenséget. Ebben a $z=0$ helyett a $z=i+1$ esetén lenne a baloldal 0, azaz sejthető, hogy ez az $1+i$ körüli 3 sugarú körlap lesz.

És valóban: mivel $|z-i-1|$ a z szám "távolsága" $1+i$ -től (abban az értelemben, hogy $|z-w|$ a z és w számok távolsága, mivel a különbségvektor hossza), így $|z-i-1| \leq 3$ feltételt kielégítő z számok valóban az $1+i$ -től legfeljebb 3 távolságra lévő számok a komplex számsíkon, azaz egy 3 sugarú, $1+i$ középpontú zárt körlap pontjai.

Másik megoldás: $|z-i-1| \leq 3 \Leftrightarrow |z-i-1|^2 \leq 9$ (mivel az egyenlőtlenség mindkét oldalán nemnegatív valós szám áll). $|z-i-1|^2 = |(a-1)+(b-1)i|^2 = (a-1)^2 + (b-1)^2 \leq 3^2$. Ez valóban az $(1, 1)$ koordinátájú pont körüli 3 sugarú körlap "egyenlete".

d) $\{z : |z-3+2i| = |z+4-i|\}$; **Megoldás:** $|(a-3)+(b+2)i| = |(a+4)+(b-1)i|$, vagyis $|(a-3)+(b+2)i|^2 = |(a+4)+(b-1)i|^2$ (az egyenlet mindkét oldalán nemnegatív valós

szám áll), vagyis $(a-3)^2 + (b+2)^2 = (a+4)^2 + (b-1)^2$, azaz $a^2 - 6a + 9 + b^2 + 4b + 4 = a^2 + 8a + 16 + b^2 - 2b + 1$, azaz $13 - 6a + 4b = 17 + 8a - 2b$, azaz $6b = 14a + 4$, azaz $3b = 7a + 2$. Ez egy egyenes.

Másik megoldás: $|z - 3 + 2i| = |z - (3 - 2i)|$ a z távolsága $3 - 2i$ számtól. $|z + 4 - i| = |z - (-4 + i)|$ a z távolsága $-4 + i$ számtól. Azaz $|z - 3 + 2i| = |z + 4 - i|$ feltételt azok a z pontok teljesítik, amik *ugyanakkora távolságra* vannak $3 - 2i$ és $-4 + i$ pontoktól, azaz a $3 - 2i$ és $-4 + i$ pontok közötti szakasznak a szakaszfelező merőlegese (ezen egyenes pontjai) a megoldások halmaza.

e) $\{z : z = 1/\bar{z}\}$; **Megoldás:** $z = 1/\bar{z} \Leftrightarrow 1 = z\bar{z} = |z|^2 \Leftrightarrow |z| = 1$. Ez a komplex egységkör.

f) $\{z : z + \bar{z} = 0\}$. **Megoldás:** $z + \bar{z} = 2 \operatorname{Re} z = 0$, ez a képzetes tengely.

5. Adja meg a következő számokat trigonometrikus alakban:

a) $\sqrt{3} + i$; **Megoldás:** $\sqrt{3} + i = 2 \cdot \left(\frac{\sqrt{3}}{2} + i \frac{1}{2}\right) = 2 \cdot \left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6}\right)$

b) $1 - i$; **Megoldás:**

$$1 - i = \sqrt{2} \cdot \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot i\right) = \sqrt{2} \cdot \left(\cos\left(-\frac{\pi}{4}\right) + i \sin\left(-\frac{\pi}{4}\right)\right) = \sqrt{2} \cdot \left(\cos \frac{7\pi}{4} + i \sin \frac{7\pi}{4}\right)$$

c) $4i$; **Megoldás:** $4i = 4 \cdot (0 + 1 \cdot i) = 4 \cdot \left(\cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2}\right)$

d) -3 ; **Megoldás:** $-3 = 3 \cdot (-1 + 0 \cdot i) = 3 \cdot (\cos \pi + i \sin \pi)$

e) $\frac{10}{\sqrt{3} - i}$; **Megoldás:** Előbb külön a számláló és külön a nevező trigonometrikus alakja:

$$10 = 10 \cdot (1 + 0 \cdot i) = 10 \cdot (\cos 0 + i \sin 0) \quad \sqrt{3} - i = 2 \cdot \left(\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2} \cdot i\right) = 2 \cdot \left(\cos \frac{-\pi}{6} + i \sin \frac{-\pi}{6}\right)$$

$$\frac{10}{\sqrt{3} - i} = \frac{10}{2} \cdot \left(\cos\left(0 - \frac{-\pi}{6}\right) + i \sin\left(0 - \frac{-\pi}{6}\right)\right) = 5 \cdot \left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6}\right)$$

Beadandó házi feladatok

6. Rajzolja le a komplex számsíkon a következő halmazokat (**részenként 1/3 pont**):

a) $\{z : \operatorname{Re}((1+i)z) \leq 0\}$; b) $\{z : \operatorname{Im}(1/z) \geq 0\}$; c) $\{z : |(1+i)(z-i-1)| \leq 1\}$.

Megoldást itt nem közlünk (mert beadandó feladat).

7. Adja meg a következő számokat trigonometrikus alakban (**részenként 1/3 pont**):

a) $1 + \sqrt{3}i$; b) $\frac{7}{1+i}$; c) $\frac{1 - \sqrt{3}i}{\sqrt{3} + i}$.

Megoldást itt nem közlünk (mert beadandó feladat).

Nevezetes szögek trigonometrikus értéke

x	0	$\pi/6$	$\pi/4$	$\pi/3$	$\pi/2$
$\sin x$	0	1/2	$\sqrt{2}/2$	$\sqrt{3}/2$	1
$\cos x$	1	$\sqrt{3}/2$	$\sqrt{2}/2$	1/2	0

8. Tekintsük a következő relációkat a komplex számok halmazán:

$$R = \{(z, w) \in \mathbb{C}^2 : |z| = |w|\}, \quad S = \{(z, w) \in \mathbb{C}^2 : \operatorname{Re}(z) = \operatorname{Re}(w)\}.$$

Mi lesz $(R \circ S)(\{1\})$, ill. $(S \circ R)(\{1\})$? (**1 pont**)

Megoldást itt nem közlünk (mert beadandó feladat).

További gyakorló feladatok otthonra

9. Adja meg a következő számokat trigonometrikus alakban (5. feladat folytatása):

f) $\frac{2+3i}{5+i}$; **Megoldás:** Vagy $5/e$ -hez hasonlóan, csak itt nem nevezetes szög sem a számláló, sem a nevező argumentuma, így precíz formában benne maradnak az arkusztangensek. Vagy:

Másik megoldás: Előbb algebrai alakkal kiszámoljuk tört algebrai alakját:

$$\frac{2+3i}{5+i} = \frac{2+3i}{5+i} \cdot \frac{5-i}{5-i} = \frac{10+3+i \cdot (15-2)}{5^2 - (-1)} = \frac{13+13i}{26} = \frac{1}{2} \cdot (1+i) = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \left(\frac{\sqrt{2}}{2} + i \frac{\sqrt{2}}{2}\right)$$

Tehát $\frac{2+3i}{5+i} = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \left(\frac{\sqrt{2}}{2} + i \frac{\sqrt{2}}{2}\right) = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4}\right)$, így sikerült precíz alakot adni.

g) $3-4i$; **Megoldás:** $3-4i = \sqrt{3^2+4^2} \cdot \left(\frac{3}{5} + i \cdot \frac{-4}{5}\right) = 5 \cdot \left(\frac{3}{5} + i \cdot \frac{-4}{5}\right) = 5 \cdot (\cos \alpha + i \sin \alpha)$, ahol α egy olyan szög, aminek a tangense $\frac{-4}{3}$, és a negyedik síknegyedbe esik, tehát $\alpha = \arctan \frac{-4}{3}$.

h) $-2+i$. **Megoldás:** $-2+i = \sqrt{2^2+1^2} \cdot \left(\frac{-2}{\sqrt{5}} + i \cdot \frac{1}{\sqrt{5}}\right) = \sqrt{5} \cdot (\cos \alpha + i \sin \alpha)$, ahol α egy olyan szög, aminek a tangense $\frac{-1}{2}$, és a második síknegyedbe esik, tehát $\alpha = \arctan \frac{-1}{2} + \pi$.

10. Legyenek $A \in \mathbb{C}^{2 \times 2}$, $B \in \mathbb{C}^{3 \times 2}$, $C \in \mathbb{C}^{3 \times 3}$ a következő mátrixok

$$A = \begin{pmatrix} 2-i & 2+i \\ 2+i & 2-i \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} -i & 3-i \\ 3-i & 2-i \\ -1+2i & -i \end{pmatrix}, \quad C = \begin{pmatrix} -1 & -3+i & i \\ 3i & 2i & 3-4i \\ 2i & 2 & -i \end{pmatrix}$$

Számítsa ki a következő szorzatok közül amelyiket lehet: $A^2, B^2, AB, BA, AC, CA, BC, CB$.

Megoldás: A^2 létezik, B^2 nem létezik, AB nem létezik, BA létezik, AC nem létezik, CA nem létezik, BC nem létezik, CB létezik.

$$A^2 = \begin{pmatrix} \bar{z} & z \\ z & \bar{z} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \bar{z} & z \\ z & \bar{z} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \bar{z}^2 + z^2 & 2z\bar{z} \\ 2z\bar{z} & \bar{z}^2 + z^2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 6 & 2 \cdot 5 \\ 2 \cdot 5 & 6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 6 & 10 \\ 10 & 6 \end{pmatrix}$$

BA és CB is kiszámolható...

11. Legyen

$$A = \begin{pmatrix} -i & i \\ i & i \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 2-i & 2+i \\ 2+i & 2-i \end{pmatrix} \in \mathbb{C}^{2 \times 2}.$$

Számolja ki a $\det A$, $\det B$, $\det A^2$, $\det AB$, $\det BA$, $\det B^2$ determinánsokat.

Megoldás: $\det A = \det(i \cdot \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}) = i^2 \cdot \begin{vmatrix} -1 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = -1 \cdot (-1 \cdot 1 - 1 \cdot 1) = 2$, hiszen $d \times d$ -es mátrix λ skalárszorosának determinánsa a determináns λ^d -szerese. De kijönne úgy is, hogy $\det A = (-i) \cdot (i) - (i) \cdot (i) = -(-1) - (-1) = 2$
 $\det B = \bar{z} \cdot \bar{z} - z \cdot z = \bar{z}^2 - z^2 = \overline{(2+i)^2} - (2+i)^2 = \overline{(5+4i)} - (5+4i) = (5-4i) - (5+4i) = -8i$
 $\det A^2 = (\det A)^2 = 2^2 = 4$, $\det AB = \det A \det B = 2 \cdot (-8i) = -16i$, $\det BA = \det B \det A = -16i$, $\det B^2 = (\det B)^2 = (-8i)^2 = -64$.